

Силабус
навчальної дисципліни
Мікроекономіка
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань Управління та адміністрування
Рівень вищої освіти перший

Викладач (і)	ЗАДВОРНА Олена Василівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-fin/composition-kaf-fin/zadvorna/
Контактний тел.	(066)7793897
Е-mail викладача:	ev_zadvornf@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Індивідуально із застосуванням дистанційних технологій

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
5	26	24	100	Залік

Семестр: осінній (1 семестр)

Мова навчання: українська

Ключові слова: (до 10 понять) – мікроекономіка, потреба, попит, пропозиція, ціна, витрати виробництва, виробнича функція, ринкові структури, ринок ресурсів.

Метою навчальної дисципліни «Мікроекономіка» є формування «ринкової» психології учасника суспільного виробництва здатного на самостійну цивілізовану підприємницьку діяльність, або діяльною фахівця з економічних питань. Метою викладання мікроекономіки є формування ринково орієнтованого економічного світогляду і знань щодо методів прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних методів їх використання.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення економічних відносин у процесі виробництва та мікрорівні, тобто вивчення економічних відносин між виробниками та споживачами, між підприємствами та постачальниками сировини та комплектуючих виробів, між підприємствами та державою з приводу оподаткування тощо.

Компетентності та програмні результати навчання: Загальні компетентності навчання: ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Спеціальні компетентності: СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. Програмні результати навчання: ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних

даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем. ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Зміст курсу: Вступ до мікроекономіки. Теорія поведінки споживача та граничної корисності. Аналіз поведінки споживача. Теорія попиту та пропозиції. Еластичність попиту та пропозиції. Теорія еластичності. Витрати виробництва. Фірма в системі ринкових відносин. Ринок досконалої конкуренції. Ринок монополістичної конкуренції. Монопольний ринок. Олігополістичний ринок. Ринок праці. Ринок землі. Ринок капіталу

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, лекція); наочні (демонстрування); практичні методи навчання (самостійне спостереження, вправи, практичні роботи); **методи контролю і самоконтролю** (усний, письмовий та тестовий).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): викладачі та всі здобувачі, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись положень університету та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність.

У процесі роботи над курсом передбачено як колективну так й індивідуальну та самостійну роботу.

На лекційних заняттях лектор розкриває теоретичні питання, а практичні (семінарські) заняття присвячені вирішенню практичних завдань, презентаціям доповідей, рефератів, обговоренню сучасних економічних питань та політики.

Індивідуальні завдання (доповіді, реферати, презентації) мають бути самостійно розробленими, оригінальними, виконаними у встановлені терміни та представлені здобувачами вищої освіти для колективного обговорення. Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності (фабрикація, списування, обман, фальсифікація тощо), при використанні запозиченої інформації необхідні обов'язкові посилання на першоджерело та автора. Жодні форми порушення академічної доброчесності не припустимі.

Недопустимо користування мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з освітнім процесом.

Право на перескладання поточних оцінок можуть отримати лише ті здобувачі, які пропустили заняття з поважних причин (лікарняний чи відрадження). Перескладання відбувається у формі усної співбесіди. Підсумковий контроль у формі екзамену складається із теоретичної частини та практичної частини (розв'язання типових задач). Здобувачі освіти, які отримали незадовільну підсумкову оцінку мають право на перескладання у встановлені терміни.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (ПК, PowerPoint, Word, Moodle, Zoom, репозитарій), наочність (презентації у форматі PowerPoint).

Система оцінювання та вимоги: форма підсумкового контролю успішності навчання екзамен.

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська 100-бальна шкала. Результати оцінювання навчальної дисципліни переводяться у національну 4-бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Для кожного здобувача вищої освіти інформація про критерії оцінювання та його успішність доступна у MOODLE.

Об'єктами поточного контролю є: систематичність, активність та результативність роботи протягом семестру щодо вивчення та засвоєння програмного матеріалу дисципліни; рівень виконання здобувачем завдань для самостійного опрацювання, які завантажуються на платформу MOODLE у встановлені терміни.

Системою нарахування балів передбачена максимальна кількість балів: до 2-х балів – за усні (письмові, тестові) відповіді під час практичних занять. За виконання завдань за результатами самостійної роботи здобувачі отримують до 1 балу, до 1 балу – за виконання індивідуальних завдань. Оцінювання проводиться за такими критеріями: 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії

та методології проблем, що розглядаються; 2) уміння поєднувати теорію з практикою при розв'язанні практичних завдань; 3) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки. Максимальний бал ставиться за умови відповідності виконаного завдання здобувачем або його усної відповіді всім трьом зазначеним критеріям.

За підсумками навчання за семестр здобувач вищої освіти може отримати 50 балів та 50 балів під час складання екзамену.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота							Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6		0-100	0-100
0-8	0-8	0-8	0-8	0-8	0-8			
T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13		
0-8	0-8	0-8	0-8	0-8	0-6	0-6		

T1, T2 ... – теми змістових модулів.

	Кількість балів					
	Лекція	Практ. робота	Лаб. робота	Сам. робота	Інд. робота	Разом
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Змістовий модуль 1.						
Тема 1.		0-2		0-1	0-1	0-8
Тема 2.		0-2		0-1	0-1	0-8
Разом за змістовим модулем 1		0-4		0-2	0-2	0-16
Змістовий модуль 2.						
Тема 3.		0-2		0-1	0-1	0-8
Тема 4.		0-2		0-1	0-1	0-8
Разом за змістовим модулем 2		4		2	2	0-16
Змістовий модуль 3.						
Тема 5.		0-2		0-1	0-1	0-8
Разом за змістовим модулем 3		0-2		0-1	0-1	0-8
Змістовий модуль 4						
Тема 6.		0-2		0-1	0-1	0-8
Разом за змістовим модулем 4		0-2		0-1	0-1	0-8
Змістовий модуль 5						
Тема 7.		0-2		0-1	0-1	0-8
Разом за змістовим модулем 5		0-2		0-1	0-1	0-8
Змістовий модуль 6						
Тема 8.		0-2		0-1	0-1	0-8
Разом за змістовим модулем 6		0-2		0-1	0-1	0-8
Змістовий модуль 7						
Тема 9.		0-2		0-1	0-1	0-8
Разом за змістовим модулем 7		0-2		0-1	0-1	0-8
Змістовий модуль 8						
Тема 10		0-2		0-1	0-1	0-8
Разом за змістовим модулем 8		0-2		0-1	0-1	0-8
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Змістовий модуль 9						
Тема 11		0-2		0-1	0-1	0-8
Разом за змістовим модулем 9		0-2		0-1	0-1	0-8
Змістовий модуль 10						
Тема 12		0-1		0-1	0-1	0-6

Тема 13		0-1		0-1	0-1	0-6
Разом за змістовим модулем 10		0-2		0-2	0-2	0-12
Разом за змістовні модулі		24		0-13	0-13	0-100
Всього						0-100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
78-89	B	добре	
65-77	C		
58-64	D	задовільно	
50-57	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Базилінська О.Я., Мініна О.В. Мікроекономіка. Київ: Центр навчальної літератур, 2019. 352 с.
2. Білецька, Л.В. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка). Київ: Центр учбової літератури, 2017. 664 с.:
3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Мікроекономіка. Практикум. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 418 с.
4. Петрушенко, Ю.М. Мікроекономіка : теорія та приклади розв'язування задач : навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2019. 320 с.
5. Пилипенко, В.В. Мікроекономіка: курс лекцій : навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2018. 280 с.
6. Скорик Г.І. та ін. Вступ до мікро-, макроекономіки. Львів: Львівської політехніки, 2019. 164с.

Додаткові

7. Кравченко О.А. Мікроекономіка: теоретичні основи: навчальний посібник. Одеса: В.В. Букаєв, 2013. 134 с.
8. Мікроекономіка: підручник / за ред. В.Д. Базилевича; Київ: Знання, 2008. 680 с.

Інтернет-ресурси

9. Адреси Web-серверів національних і українських бібліотек. URL: <http://nbuv.gov.ua/internet/libweb.html>
10. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
11. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
12. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>